

Vandenilio
energetikos
asociacija

VANDENILIO ENERGETIKOS ASOCIACIJOS NAUJIENLAISKIS

2026 BALANDIS

SVEIKI, VANDENILIO TECHNOLOGIJŲ ENTUZIASTAI!

2026 metų pavasaris Europos vandenilio sektoriuje vis aiškiau rodo perėjimą į praktinio įgyvendinimo fazę, kurioje vis didesnę vaidmenį įgauna finansavimo mechanizmai, reguliaciniai sprendimai ir realiai diegiama infrastruktūra. Šiame balandžio mėnesio naujienlaiškyje apžvelgiame iniciatyvas, kurios parodo, kaip vandenilio rinka Europoje formuojasi ne tik per projektų plėtrą, bet ir per konkrečius investicinius sprendimus bei paklausos skatinimo priemones.

Dėmesį skiriame Europos finansavimo instrumentams, nuo Europos vandenilio banko aukciono iki naujų CEF Energy kvietimų, kurie stiprina tarpvalstybinės infrastruktūros vystymą. Kartu aptariame svarbius reguliacinius sprendimus, tokius kaip Vokietijoje diegiamos privalomos RFNBO kvotos transporto sektoriuje, kurios kuria aiškesnę ilgalaikės paklausos signalą rinkai.

Naujienlaiškyje pristatome ir konkrečius infrastruktūros bei rinkos vystymo pavyzdžius skirtingose šalyse: nuo žaliojo vandenilio gamybos pradžios Klaipėdos uoste iki Ispanijos sprendimų integruoti vandenilį į esamus dujų tinklus bei Lenkijos investicijų į didelio masto žaliojo vandenilio projektus. Šios iniciatyvos rodo, kad vandenilio technologijos vis sparčiau pereina iš planavimo į realų veikimą, apimdamos tiek pasiūlos, tiek paklausos grandis.

Tikimės, kad ši apžvalga padės geriau suprasti, kaip šiandien formuojasi Europos vandenilio rinka ir kokios galimybės atsiveria Lietuvai bei regionui įsitraukti į šiuos procesus.

Gero skaitymo!

EUROPOS VANDENILIO BANKAS SKIRIA DAUGIAU KAIP 1 MLRD. EURŲ DEVYNIEMS VANDENILIO GAMYBOS PROJEKTAMS

Europos Komisija per trečiąjį Europos vandenilio banko aukcioną atrinko devynis atsinaujinančio vandenilio gamybos projektus, kuriems numatyta skirti daugiau kaip 1 mlrd. eurų paramos. Ši priemonė finansuojama per ES Inovacijų fondą ir skirta mažinti kainų atotrūkį tarp žaliojo vandenilio gamybos kaštų ir rinkos galimybių.

Atrinkti projektai apima septynias Europos ekonominės erdvės šalis. Komisijos duomenimis, jie turėtų sukurti beveik 1,1 GW elektrolizės pajėgumų ir per pirmuosius dešimt veiklos metų pagaminti daugiau kaip 1,3 mln. tonų vandenilio. Taip pat prognozuojama, kad projektai padės išvengti apie 9 mln. tonų CO₂ ekvivalento emisijų.

Pagal aukciono modelį projektams bus mokama fiksuota priemoka už pagamintą vandenilio kilogramą. Atrinktų projektų paramos dydis svyruoja nuo 0,44 iki 3,49 Eur už kilogramą, o parama gali būti teikiama iki 10 metų. Šis mechanizmas skirtas sumažinti skirtumą tarp žaliojo vandenilio gamybos sąnaudų ir rinkos kainos, taip skatinant komercinę gamybą pramonės, transporto, chemijos, jūrų ir aviacijos sektoriams.

Šis sprendimas svarbus, nes ES pereina nuo strateginių vandenilio tikslų prie konkrečių gamybos pajėgumų finansavimo. Tarp atrinktų projektų Lietuvos ar Baltijos šalių projektų šioje naujienoje neminima. Vis dėlto Lietuvai ši žinia aktuali dėl ES mastu formuojamos vandenilio rinkos, galimų tarpvalstybinių tiekimo grandinių ir būsimos konkurencijos dėl pramonės dekarbonizacijos projektų.

Daugiau informacijos ir registraciją galite [rasti čia](#).

KLAIPĖDOS UOSTE ARTĖJA ŽALIOJO VANDENILIO GAMYBOS PRADŽIA

Klaipėdos uoste vystomas žaliojo vandenilio projektas pasiekė svarbų etapą – gautas aikštelės statybų pabaigą patvirtinantis dokumentas. Tai reiškia, kad projektas pereina į baigiamąją fazę: šiuo metu tęsiami įrangos montavimo darbai, o pirmoji žaliojo vandenilio gamyba numatoma jau artimiausiomis savaitėmis. Reguliari gamyba, pagal dabartinius planus, turėtų prasidėti iki 2026 m. vidurio.

Nemuno gatvėje įrengtoje gamybos ir tiekimo stotelėje veiks PEM tipo elektrolizeris, kuris, dirbdamas visu pajėgumu, per metus galės pagaminti apie 127 tonas vandenilio. Klaipėdos uoste pagamintu vandeniliu planuojama pildyti tam pritaikytas transporto priemonės – nuo lengvųjų automobilių ir sunkiojo transporto iki uoste dirbsiančio vandeniliu varomo atliekų surinkimo laivo. Projektas taip pat kuriamas kaip atvira infrastruktūra platesnei transporto ir logistikos rinkai.

Tai vienas konkrečiausių žaliojo vandenilio infrastruktūros vystymo etapų Lietuvoje. Projektas svarbus ne tik kaip gamybos pajėgumas, bet ir kaip praktinis vandenilio ekosistemos bandymas – sujungiant gamybą, tiekimą ir realų naudojimą transporte bei uosto operacijose.

Uosto direkcijos nuotr.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

BELGIJOS ZEEBRUGGE UOSTE INSTALIUOTI 25 MW GALIOS ELEKTROLIZERIAI

Belgijos Zeebrugge uoste įrengti keturi šarminiai elektrolizeriai, kurių bendra galia siekia 25 MW. Projektą vysto „Viry Energy“, „Messer“ ir „Hyoffgreen“, o inžinerijos, pirkimų ir statybos partneriai yra „John Cockerill“ ir „Besix“. Vandenilio gamybą planuojama pradėti 2026 m., užbaigus sistemų integravimą, suspaudimo įrangos montavimą, prijungimus ir bandymus.

Pirmajame etape projektas galėtų pagaminti iki 3 700 tonų žaliojo vandenilio per metus, skirto transporto ir pramonės vartotojams. Konkretūs pirkėjai šaltinyje neatskleidžiami. Projektui skirta 30 mln. eurų Flandrijos vyriausybės subsidija, naudojant ES lėšas. Ateityje pajėgumai galėtų būti didinami iki 100 MW, tačiau plėtros terminas nenurodytas.

Ši naujiena svarbi, nes rodo perėjimą nuo planų prie realios vandenilio gamybos infrastruktūros diegimo Europos uostuose. Zeebrugge taip pat gali tapti svarbiu mazgu būsimam vandenilio importui ir paskirstymui regione.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

ES SKELBIA 600 MLN. EURŲ KVIETIMĄ TARPVALSTYBINEI ENERGETIKOS INFRASTRUKTŪRAI

Europos Komisija paskelbė naują kvietimą teikti paraiškas pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonės energetikos dalį – CEF Energy. Kvietimo orientacinis biudžetas siekia 600 mln. eurų, o finansavimas bus skirtas pagrindiniams tarpvalstybiniais ES energetikos infrastruktūros projektams. Paraiškas gali teikti projektai, įtraukti į antrąjį bendro intereso projektų ir abipusio intereso projektų sąrašą. Kvietimas apima tiek studijų, tiek statybos darbų finansavimą ir bus atviras iki 2026 m. rugsėjo 30 d. Rezultatus planuojama paskelbti 2027 m. pradžioje.

PCI projektai jungia arba reikšmingai veikia bent dviejų ES valstybių energetikos sistemas, o PMI projektai sieja vieną ar kelias ES valstybes su kaimyninėmis ne ES šalimis. Tokie projektai laikomi svarbiais siekiant ES energetikos ir klimato tikslų, stiprinant tiekimo saugumą bei gerinant rinkų integraciją. Į PCI ir PMI sąrašus įtraukti projektai taip pat gali naudotis TEN-E reglamente numatytais privalumais, įskaitant spartesnes leidimų išdavimo procedūras ir palankesnę reguliacinę vertinimą.

Šis kvietimas aktualus vandenilio energetikos sektoriui, nes tarpvalstybinė infrastruktūra yra būtina kuriant veikiančią Europos vandenilio rinką. Nors pats kvietimas nėra skirta vien tik vandeniliui, CEF Energy finansavimas gali būti svarbus projektams, kurie jungia gamybą, perdavimą, saugojimą ir vartojimą tarp skirtingų šalių.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

VOKIETIJA TRANSPORTUI NUSTATO PRIVALOMĄ ATSINAUJINANČIO VANDENILIO IR SINTETINIŲ DEGALŲ KVOTĄ

Vokietija, į nacionalinę teisę perkeldama ES Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą RED III, žengia link privalomos RFNBO degalų kvotos transporto sektoriuje. RFNBO kategorijai priskiriamas iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas vandenilis ir jo dariniai, įskaitant sintetinius degalus.

Pagal naująją sistemą RFNBO degalai turėtų sudaryti 0,1 proc. transporto sektoriuje suvartojamos energijos jau 2026 m., 1,2 proc. – 2030 m., o iki 2040 m. ši dalis turėtų pasiekti 10 proc. Šis reikalavimas būtų taikomas degalų tiekėjams, kurie Vokietijoje jau veikia pagal vadinamąją THG-Quote sistemą – mechanizmą, įpareigojantį palaipsniui mažinti rinkai tiekiamų degalų emisijas. Naujoji tvarka taip pat numato, kad iki 2040 m. degalų emisijų mažinimo įpareigojimas turėtų siekti 65 proc. Už RFNBO kvotų nevykdymą tiekėjams būtų taikoma 120 eurų bauda už kiekvieną trūkstamą energijos gigadžaulį (GJ).

Vandenilio rinkai tai svarbus signalas, nes Vokietija kuria ne tik pasiūlos, bet ir reguliacinės paklausos mechanizmą. Privalomos kvotos gali padėti formuoti stabilesnę atsinaujinančio vandenilio ir e. degalų rinką, ypač sunkiau elektrifikuojamuose transporto segmentuose.

Lietuvai ir Baltijos šalims ši naujiena aktuali kaip pavyzdys, kaip RED III įgyvendinimas gali tiesiogiai skatinti vandenilio paklausą transporto sektoriuje. Tai gali būti svarbu vertinant būsimus nacionalinius sprendimus dėl RFNBO naudojimo, degalų tiekėjų įpareigojimų ir regioninės atsinaujinančio vandenilio rinkos plėtros.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

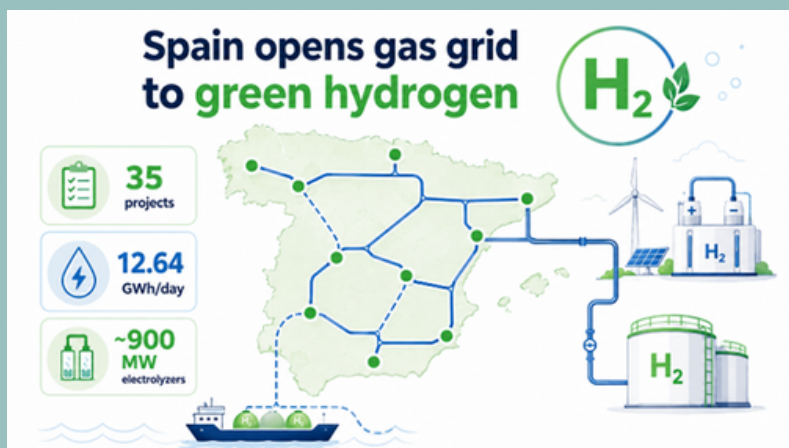
ISPANIJA ATVERIA DUJŲ TINKLĄ 35 ŽALIOJO VANDENILIO PROJEKTAMS

Ispanijos dujų perdavimo sistemos operatorė „Enagás“ užbaigė pirmąjį vandenilio įleidimo į šalies dujų tinklą pajėgumų paskirstymo procesą. Jo metu 35 žaliojo vandenilio projektams suteikta teisė į tinklą tiekti iki 12,64 GWh vandenilio per dieną. Atrinkti projektai kartu sudaro apie 900 MW elektrolizės pajėgumų ir buvo pasirinkti iš 285 paraiškų.

Projektams suteiktas dvejų metų laikotarpis pradėti veiklą. Šiame etape vandenilio maišymas su gamtinėmis dujomis ribojamas iki 2 proc. tūrio dalies – tai riba, kurią „Enagás“ laiko suderinama su saugiu dabartinės sistemos veikimu. Atrinkti projektai sudaro apie 7,4 proc. Ispanijos nacionaliniame energetikos ir klimato plane numatyto žaliojo vandenilio tikslo pirmajam plėtros etapui.

Vandenilio energetikai tai svarbu, nes sprendimas rodo perėjimą nuo projektų planavimo prie praktinio integravimo į esamą energetikos infrastruktūrą. Kartu Ispanija rengia atskirą vandenilio vamzdinių tinklo plėtrą – apie 2 600 km infrastruktūros 13 autonominių regionų, kur investicijų vertė nurodoma apie 2,6 mlrd. eurų.

Tai pavyzdys, kaip esami dujų tinklai gali būti naudojami pereinamuoju laikotarpiu, kol kuriama specializuota vandenilio infrastruktūra. Tai taip pat kelia praktinius klausimus dėl tinklo prieigos taisyklių, saugaus maišymo ribų ir projektų atrankos kriterijų.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

VOKIETIJAI NUMATYTA 4,6 MLRD. EURŲ ES IŠMOKA, ĮGYVENDINUS VANDENILIO IR KITUS ŽALIOSIOS PERTVARKOS TIKSLUS

Europos Komisija teigiamai įvertino Vokietijos trečiąjį mokėjimo prašymą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (RRF) ir numatė 4,6 mlrd. eurų dotacijų išmoką. Sprendimas priimtas Vokietijai įvykdžius 5 tarpinius rodiklius ir 17 tikslų, susijusių su žaliosios pertvarkos moksliniais tyrimais ir inovacijomis, transporto ir pastatų sektorių žalinimu, viešojo administravimo skaitmenizavimu bei švietimu.

Vandenilio sektoriui svarbu tai, kad tarp patvirtintų priemonių įvardijamas finansavimas vandenilio mokslinių tyrimų projektams pagal Vokietijos nacionalinę vandenilio strategiją. Komisijos vertinimu, šios investicijos turėtų padėti mažinti ekonomines ir technologines kliūtis, susijusias su šio švaraus energijos nešėjo plėtra.

Kartu išmokos paketas apima platesnius dekarbonizacijos veiksmus: energinio efektyvumo renovaciją daugiau kaip 155 tūkst. pastatų, paramą beveik 400 tūkst. elektromobilių įsigyti ir daugiau kaip 2 500 viešai prieinamų įkrovimo prieigų plėtrą. Ši išmoka padidintų Vokietijai pagal RRF jau išmokėtą sumą iki 24,4 mlrd. eurų, įskaitant 2,3 mlrd. eurų išankstinio finansavimo. Tai sudarytų apie 80 proc. viso Vokietijos plano finansavimo.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

LENKIJA SKIRS 500 MLN. EURŲ ŽALIOJO VANDENILIO PROJEKTAMS

Lenkija planuoja 500 mln. eurų iš naujosios 7,2 mlrd. eurų ES ekonomikos gaivinimo finansavimo dalies nukreipti į žaliojo vandenilio gamybos projektus. Numatyta, kad ši parama bus skiriama dotacijomis penkiems projektams, gaminantiems nebiologinės kilmės atsinaujinančius degalus (RFNBO – renewable fuels of non-biological origin). Kiekvieno projekto minimalus pajėgumas turėtų siekti 20 MW.

Šios priemonės tikslas – paskatinti privataus sektoriaus investicijas ir pagerinti finansavimo prieinamumą

žaliojo vandenilio rinkoje. Tai svarbu, nes vandenilio projektai dažnai susiduria su didelėmis pradinėmis investicijomis, neapibrėžta paklausa ir dar besiformuojančia reguliacine aplinka. To paties finansavimo paketo lėšomis taip pat numatyta atskira iniciatyva, pagal kurią Lenkijos valstybė galėtų įsigyti iki 1 000 netaisėtų autobusų, įskaitant vandeniliu varomus modelius.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

ORLEN LABORATORIUM STIPRINA VANDENILIO KOKYBĖS TYRIMŲ KOMPETENCIJAS

„ORLEN Laboratorium“ jau kelerius metus plėtoja vandenilio kokybės tyrimų kompetencijas, reaguodama į augančius vandenilio kuro rinkos poreikius. Bendrovės teigimu, patikimas aukštos kokybės kuro tiekimas, pagrįstas akredituotais laboratoriniais tyrimais, yra viena iš sąlygų naujai vandenilio mobilumo ir energetikos rinkai vystytis.

Nurodoma, kad „ORLEN Laboratorium“ iš viso yra atlikusi daugiau kaip 4 000 vandenilio analizių, turi praktinės patirties imant vandenilio mėginius Lenkijoje ir kitose Europos šalyse, o tyrimus vykdo pagal ISO 14687 standarto, apibrėžiančio vandenilio kuro kokybės reikalavimus, nuostatas. Bendrovė taip pat pažymi, kad buvo viena pirmųjų pasaulyje, gavusių akreditaciją automobiliams skirto vandenilio tyrimams. Vandenilio tyrimai atliekami pagal Lenkijos akreditacijos centro PCA akreditaciją Nr. 484, o paslaugų testinimą užtikrina dvi nepriklausomos laboratorijos Vloclaveke ir Tšebinioje.

[Nuoroda į šaltinį.](#)

ĮVYKĘS WEBINARAS APIE VANDENILIO SLĖNIŲ LANKSTUMĄ „BALTICSEAH2“: NAUJAS WEBINARO ĮRAŠAS IR TINKLAL Aidės EPIZODAS APIE VANDENILIO SLĖNIUS

„BalticSeaH2“ kviečia susipažinti su dviem naujais turinio įrašais apie vandenilio slėnių plėtrą. Gegužės 7 d. vyksiamame webinare aptarta, kaip vandenilio slėniai gali prisidėti prie lankstesnės energetikos sistemos ir kodėl jų planavimas turi būti integruotas su elektros tinklais, saugojimu, pramonės poreikiais, CO₂ panaudojimu ir šilumos sistemomis.

Temą papildė 6-asis „Hydrogen Valley Podcast“ tinklalaidės epizodas „Happy couples, Happy valley? Sector coupling and valley model as drivers for hydrogen economy“, kuriame kalbama apie sektorių integraciją kaip vieną iš būdų mažinti žaliojo vandenilio kainos atotrūkį nuo taršių alternatyvų. Epizode aptariama, kas yra vandenilio slėniai, kaip veikia sektorių susiejimas ir kokių sąlygų reikia sėkmingai vandenilio ekonomikos ekosistemai.

Webinaro įrašą, prezentacijas ir tinklalaidės epizodą galima rasti „BalticSeaH2“ puslapyje ([nuoroda](#)).

[Nuoroda į pristatymo skaidres.](#)

[Nuoroda į tinklalaidę.](#)

Happy couples, Happy valley? Sector coupling and valley model as drivers for hydrogen economy

Guests:
Heli Virkki VP, Hydrogen valleys and customer projects, Gasgrid
Simo Sännevirta Head of H2 Springboard ecosystem, ABB
Kimmo Karhu Assistant professor, DIEM, Aalto University

Hydrogen Valley Podcast

AI

TA

BalticSeaH2

Hydrogen Valley

Hydrogen Valley

Pagarbiai,
Vandenilio energetikos asociacija

Vandenilio
energetikos
asociacija

Naujienlaiškio partneriai

LIETUVOS
ENERGETIKOS
INSTITUTAS

Amber Grid